

erhverve den østjydske Bane, at den ene Sag maatte staa og falde med den anden. Det er den Udtalelse af mig i en anden Sag, som jeg her vil gjentagde i det ærede Things Grindring og yderligere præcisere, at for mig har der aldrig været nogen Forbindelse mellem de to Spørgsmaal udover den, at selvsjælgelig ethvert Indkjøb af en privat Bane, hvad enten det er de sjællandske Baner, den østjydske Bane eller Herningbanen, for Staten, er en Erkjendelse mere af det Rigtige i det Princip, som jeg forsvæger og altid har forsvæget, nemlig at samtlige Jernbaner bør være i Statens Haand, og at man altsaa kan sige, at ethvert Kjøb, der finder Sted, bringer nærmere til det næste Kjøb. Udover det kan jeg ikke erkjende, at der er nogen som helst Forbindelse mellem disse to Spørgsmaal, ligesom det jo er vitterligt, i alt Fald for de Herrer, der have haft med Spørgsmaalet om Kjøbet af de østjydske Baner at bestille, at Forberedelsen til de to Forslag om Kjøbet af Banen er færdig, uden at Indbringerne af det private Lovforslag havde nogen Anelse om, hvad jeg havde for med Hensyn til Kjøbet af de sjællandske Baner og vice versa. Dengang jeg forberedte Kjøbet af de sjællandske Baner, havde jeg ikke nogen som helst Forestilling om, at ærede Medlemmer vilde indbringe et Lovforslag om Kjøbet af de østjydske Baner, ikke nogen som helst Anelse derom, og jeg tvivler i alt Fald stærkt om, at de ærede Indbringere af det private Lovforslag, paa den Tid de forberedte det, vare vidende om, hvad jeg dengang gennem Maaneder havde forberedte. Jeg har troet det rigtigt at fremkomme med disse to bestemte Udtalelser, førend Thinget tager sin Beslutning med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal. Jeg har troet, det var rigtigt af mig og i hvert Fald fair ligeoverfor selve Forslagsstillerne bestemt at modsige, at jeg stod bagved dem i dette Spørgsmaal, og jeg har troet, at det kun var, hvad jeg skyldte begge disse to Sager, den angaaende Kjøbet af de sjællandske Baner og den angaaende Kjøbet af de østjydske Baner, at hævde, at der i alt Fald for mig ikke var nogen som helst Forbindelse mellem de to Spørgsmaal, ligesom det jo ogsaa er klart, at finansielt betragtet kan det ene ikke træde hindrende i veien for det andet. Kjøbet af de sjællandske Baner betinger jo ikke nogen kontant Udbetaling af Statskassen udover de ubetydelige Summer, som Bestemmelsen om Ombytningen af Sterling med Kroneobligationer kan medføre, saaledes at man paa ingen Maade kan sige, at Statens Kræfter ville blive for stærkt engagerede, dersom man paa eengang gif ind paa begge disse Kjøb.

Berg: Spørgsmaalet om politiske Venner eller ikke politiske Venner af Ministeren blandt Forslagsstillerne og ligeledes Spørgsmaalet om Regjeringens Stilling eller den Opsættelse, man kunde have deraf og af Drøftereens politiske Stilling til Ministeren, skal jeg

ikke komme videre ind paa. Det kan godt være, at den høitærede Minister havde Anledning til ligeoverfor Thinget at udtale sig nærmere derom, overfor mig havde han det efter mine Udtalelser ikke. Jeg lader derfor min Antydning og den høitærede Ministers nærmere Forklaring deraf staa. — Naar den høitærede Minister mente, at disse to Spørgsmaal ikke havde med hinanden at gjøre, var han idag saa venlig at føie til: undtagen for saavidt man derved kom nærmere frem imod Juleendens Maal. Jeg indrømmer ham, at der var en stærk Fristelse for ham til ikke at lade dette Lovforslag i Stikken; han maatte paa en eller anden Maade, om ikke direkte, saa indirekte, vise sin Venlighed derfor. Det gif saa vidt, at han, som ved andre Leiligheder, hvad jeg paaftjener, er om over Statskassen, ikke fandt, at 5—600,000 Kr. — thi det er Forskjellen, saavidt jeg kan se mellem dette Forslag og Ministerens Forslag fra 1878 — har Videre at sige. (En Stemme: Det er ikke saa Meget.) Jo, det er omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. (En Stemme: Det er ikke mere end godt 400,000 Kr.). Ja, lad saa være godt 400,000 Kr. Altsaa, denne Forskel skulde ikke have Videre at sige; men deri ligger en Ubefaling, og dette, at det ikke staa i Forbindelse med den større Sag, og at det Større ikke kan svækkes ved det Mindre, og at dette dog vil være et mindre Skridt hen ad den samme Vej, er Altsammen indirekte Ubefalinger for Forslaget, og jeg forstaa, at den ærede Minister er vanskelig stillet, naar han ikke giver saadanne Ubefalinger. Jeg vil imidlertid sige, at ligesom jeg føler mig overbevist om, at den høitærede Finansministers store Forslag om Kjøbet af det store Banekomplex har været Forslagsstillerne en sjelden velkommen Anledning til at faae hængt Kjøbet af disse mindre for Statskassens Interessje i alt Fald ligegyldige Baner paa, saaledes kunde det hævde, at det kan gaa den høitærede Finansminister, der dog nok vil have dette med, som det gif den, der vilde have Styggen med: Han fik hverken Stygge eller Kjøb. Mig vil det i høi Grad interessere at se Folkethingets Stilling til de tre private Forslag, der idag ere til Forhandling, ikke blot for vor Konstitutionelle Stilling overhovedet, ikke blot for vor Betragtning af de finansielle Forhold og Statskassens Løb, men ogsaa særlig med Hensyn til hvad man kan vente af Forbindelsen til et samlet Hele af de forskjellige lokale Interesser, som uden en saadan Forbindelse hver for sig ikke vilde kunne udrette Noget. Dette er maaske sagt tydelig nok for at kunne forstaaes her i Salen. Man har vel oplevet noget lignende som dette, at de forskjellige Interessere i disse tre Forslag kunne i venskabelig Forning med en Regjering, som ikke vil modsætte sig, naae til at faae den ene Haand til at vasse den anden — ja, det er jo tre Hænder — saa at vi pludselig se Statskassen